

მარინა გურბო

ეუთოს ეროვნულ უმცირესობათა უმაღლესი კომისრის ოფისის განათლების პოლიტიკის ექსპერტი

**მრავალენოვანი ბანათლება საქართველოში:
რას უიძროვენ ამის თაობაზე მასწავლებლები და მშობლები?**

აბსტრაქტი

2010 წელს 40 საპილოტე სკოლა საქართველოში ჩაერთო მულტილინგუური განათლების პროგრამაში. მულტილინგუური საგანმანათლებლო პროგრამების პილოტირება - ეს არის საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ წარმოებული მრავალენოვანი საგანმანათლებლო პროგრამის პილოტირების ნაწილი, რომელიც 2009 წლიდან დამტკიცდა. იმისათვის, რომ პასუხი გაეცეს კითხვას – როგორია ეროვნულ უმცირესობათა სკოლების მასწავლებლებისა და მოსწავლეთა მშობლების დამოკიდებულება მულტილინგუური განათლების მიმართ, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ, ეუთოს ეროვნულ უმცირესობათა უმაღლესი კომისრის ოფისისა და უმცირესობათა ევროპული ცენტრის მხარდაჭერით, ჩაატარა კვლევა მასწავლებლებსა და მშობლებს შორის 25 სკოლაში.

სულ კვლევაში მონაწილეობა მიიღო 245-მა მასწავლებელმა და 181-მა მშობელმა თბილისის, კახეთის, შიდა ქართლის, ქვემო ქართლის, სამცხე-ჯავახეთისა და იმერეთის რეგიონებიდან; კვლევა განხორციელდა 2010 წელს.

მონაწილეები ნებისმიერობის პრინციპით შეირჩნენ როგორც იმ 40 საპილოტე სკოლიდან, რომლებიც მულტილინგუური განათლების პროგრამაში არიან ჩართულები, ასევე იმ სკოლებიდან, რომელთაც უარი განაცხადეს საპილოტე პროექტში ჩართვაზე.

- კვლევას პასუხი უნდა გაეცა რამდენიმე კითხვაზე, რომლებიც უაღრესად მნიშვნელოვანია მულტილინგუური განათლების პოლიტიკის დასაწესებლად.
- რა ფაქტორებია, რომლებიც უბიძგებენ სკოლას, განახორციელონ / არ განახორციელონ მრავალენოვანი საგანმანათლებლო პროგრამები?
- აქვთ თუ არა მასწავლებლებსა და მოსწავლეთა მშობლებს საკმარისი ინფორმაცია მრავალენოვანი განათლების მიზნების თაობაზე?
- რა ფაქტორები განაპირობებს მშობლების გადაწყვეტილებას, დაარეგის-

ტრირონ თავიანთი შვილები ქართულენოვან, ეროვნულ უმცირესობათა ენებზე მოქმედ თუ მულტილინგუურ სკოლებში?

მასწავლებელთა კვლევის შედეგები

რა იციან მასწავლებლებმა მულტილინგუური განათლების შესახებ და როგორია მათი დამოკიდებულება ამ პროგრამისადმი?

კითხვები კვლევისათვის დამუშავდა იმ მიზნით, რომ მომხდარიყო მასწავლებლების მულტილინგუური განათლების მიმართ დამოკიდებულებისა და მრავალენოვანი განათლების მიზნების იდენტიფიკაცია. საინტერესო ის არის, რომ არ ყოფილა არსებითი განსხვავება მულტილინგუური განათლების პროგრამაში ჩართული სკოლებისა და სხვა არაქართულენოვანი სკოლების მასწავლებლების მიერ გაცემულ პასუხებს შორის. შესაბამისად, ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ყველა მასწავლებლის პასუხი გაუდიფერენცირებლად იქნება წარმოდგენილი:

ცხრილი № 1. მასწავლებლების დამოკიდებულება მულტილინგუური განათლების მიმართ.

2.1. თუ ბავშვს არ ესმის ან ვერ ლაპარაკობს სახელმწიფო ენაზე, ის უნდა იყოს კლასში, სადაც სწავლება მიმდინარეობს მშობლიურ ენაზე სკოლის პროგრამის ფარგლებში.		
ვეთანხმები - 60.4 %	არ ვეთანხმები - 21.6 %	არ ვიცი - 8.6 %
2.2. თუ ბავშვს არ ესმის ან ვერ ლაპარაკობს სახელმწიფო ენაზე, სხვა საგნებს (მათემატიკა, საბუნებისმეტყველო საგნები) უნდა სწავლობდეს მშობლიურ ენაზე.		
ვეთანხმები - 71.4 %	არ ვეთანხმები - 14.3%	არ ვიცი - 5.3%
2.3. თუ ბავშვი განათლებას იღებს და ვითარდება მშობლიურ ენაზე, შემდეგ მისთვის უფრო ადვილია მიიღოს განათლება სახელმწიფო ან სხვა ენაზე.		
ვეთანხმები - 58%	არ ვეთანხმები - 19.2%	არ ვიცი - 14.3%
2.4. თუ ბავშვი სხვა საგნებს (მათემატიკა, საბუნებისმეტყველო საგნები) სწავლობს მშობლიურ ენაზე, შემდეგ მისთვის გაცილებით ადვილია ისწავლოს იგივე საგნები სახელმწიფო ან სხვა ენაზე.		
ვეთანხმები - 47.3%	არ ვეთანხმები - 18%	არ ვიცი - 8.2 %
2.5. თუ ბავშვი იქნება ორენოვანი (თავისუფლად იმეტყველებს და დაწერს მშობლიურ და სახელმწიფო ენაზე) ის უფრო წარმატებული იქნება კარიერაში (იპოვის უკეთეს სამსახურს და ა.შ.).		
ვეთანხმები - 87.8%	არ ვეთანხმები - 1.6%	არ ვიცი - 4.5%
2.6. თუ ბავშვი სკოლაში სწავლობს მშობლიურ და სახელმწიფო ენაზე, მას გაუადვილდება ურთიერთობა სხვა ეროვნების და კულტურის წარმომადგენელ ხალხთან.		
ვეთანხმები - 84.9%	არ ვეთანხმები - 4.1%	არ ვიცი - 5.3%
2.7. თუ ბავშვი ცოტათი მაინც ლაპარაკობს ან ცოტათი მაინც ესმის სახელმწიფო ენა, მაშინ მან უნდა ისწავლოს ისეთ კლასში სადაც ყველა საგანი ისწავლება სახელმწიფო ენაზე, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ენა მისთვის მშობლიური.		
ვეთანხმები - 36.3%	არ ვეთანხმები - 33.9%	არ ვიცი - 20%

მასწავლებელთა უმრავლესობამ (დაახლოებით 85%) გამოავლინა დადებითი დამოკიდებულება მულტილინგუური განათლების მიმართ და იმედი, რომ ეს პროგრამები ხელს შეუწყობენ უმცირესობათა ინტეგრაციას საზოგადოებაში, მათ შორის შრომით ბაზარზე. გარდა ამისა, მნიშვნელოვანია ამ პროგრამების როლი ეროვნებათშორისი ურთიერთობების თვალსაზრისით. მასწავლებელთა საკმაოდ დიდმა ნაწილმა (51%) I არჩევნად შემოხაზა ფაქტორი - მულტილინგუური პროგრამები უზრუნველყოფენ უკეთეს განათლებას და ვაკანსიებს ჩვენს სკოლებში. თუმცა, მათ პასუხებში საკმაოდ გაუაზრებელი ჩანს სწავლების ენის მიმართ დამოკიდებულება (გარკვეული ეჭვი, რომ სახელმწიფო ენაზე სწავლება ვერ ჩაანაცვლებს მშობლიურ ენაზე სწავლებას შედეგის მიღწევის თვალსაზრისით), რაც მულტილინგუური

განათლების მიზნების ბოლომდე გაუაზრებლობის მაჩვენებელია: 60% მიიჩნევს, რომ მოსწავლემ აუცილებლად მშობლიურ ენაზე უნდა მიიღოს განათლება (60%); ამასთანავე, ისინი ხედავენ სახელმწიფო ენაზე სწავლების მნიშვნელობასაც ბავშვის ენობრივი განვითარების პროცესში (მაგ. 2.1. - 60%, 2.2 - 71%). ასევე თვალსაჩინოა, რომ საკმაოდ დიდია იმ პედაგოგთა რიცხვი, რომლებიც ვერ ხედავენ კავშირს მშობლიურ ენაზე სწავლების აუცილებლობასა და მათი განათლების ხარისხს შორის (დაახლოებით 34%). 42% ვერ ხედავს კავშირს მოსწავლეთა მეორე ენაში მიღწევებსა და სხვა საგნებში აკადემიურ წარმატებებს შორის... განსაკუთრებით საინტერესოა 2.7. კითხვაზე პასუხები, რაც კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ პედაგოგებს არ აქვთ საკმარისი ინფორ-

მაცია მულტილინგვური განათლების მიზნების შესახებ.

რატომ გადაწყვიტეს სკოლებმა მულტილინგვური პროგრამის განხორციელება?

კვლევის მეორე ნაწილში მასწავლებლებს სთხოვეს, პრიორიტეტების მიხედვით დაელაგებინათ ის ფაქტორები, რომელთა მნიშვნელობის გათვალისწინებითაც სკოლამ გადაწყვიტა, ჩართულიყო / არ ჩართულიყო მულტილინგვურ პროგრამაში. შეიძლება ითქვას, რომ შედეგები გარკვეულწილად მოულოდნელი იყო: მასწავლებელთა ორივე კატეგორიის უმრავლესობამ (პროგრამაში ჩართულმა თუ სხვა სკოლების წარმომადგენელმა მასწავლებელმა) არ მიიჩნია მნიშვნელოვნად დამატებითი ფინანსური რესურსების მოზიდვა სკოლაში 3 ძირითადი ფაქტორიდან, თუმცა, წესით, ეს ფაქტორი, მოტივაციის თვალსაზრისით - მასწავლებლებისთვის და სკოლისათვის გადამწყვეტი უნდა ყოფილიყო.

დანარჩენი 2 ფაქტორი (1. სასკოლო პროგრამის ხარისხის გაზრდა და მიმზიდველობა; 2. შესაბამისი სასწავლო რესურსების არსებობა) ასე გადანაწილდა: პედა-

გოგთა ნახევარზე მეტი მიიჩნევს (შემოსახულია, როგორც პირველი არჩევანი), რომ მულტილინგვური განათლება უზრუნველყოფს მეტ შესაძლებლობებს მოსწავლეთა მომავალ ცხოვრებაში და რომ ეს პროგრამები გაცილებით მიმზიდველი და კონკურენტუნარიანია; ამასთან, 37%-მა შემოხაზა ეს ფაქტორი მე-2 და მე-3 არჩევნად. 16-მა პროცენტმა დაასახელა ორენოვან პედაგოგთა კვალიფიკაცია, როგორც მთავარი ფაქტორი სკოლაში მულტილინგვური პროგრამის დასანერგად პირველ არჩევნად. ამდენივემ - მე-2 და მე-3 არჩევნად.

რატომ გადაწყვიტეს სკოლებმა, არ განხორციელონ მულტილინგვური პროგრამები?

უმნიშვნელოვანეს ფაქტორად იმ სკოლებში, რომლებიც არ მონაწილეობენ მულტილინგვურ პროგრამაში, ინფორმაციის მიუწვდომლობაა. 31%-მა შემოხაზა, როგორც პირველი არჩევანი ეს ფაქტორი, ხოლო 20%-მა, როგორც მეორე არჩევანი... ეს ხაზს უსვამს ამ ფაქტორის მნიშვნელობას სკოლების მიერ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.

ცხრილი №2. ფაქტორები, რომლებიც გავლენას ახდენენ სკოლების გადაწყვეტილებაზე, არ განხორციელონ მულტილინგვური პროგრამები.

ფაქტორები:	უმნიშვნელოვანესი მიზეზი	მეორე უმნიშვნელოვანესი მიზეზი	მესამე უმნიშვნელოვანესი მიზეზი
ჩვენ არ გვაქვს საკმარისი ინფორმაცია მრავალენოვანი განათლების პროგრამაზე და იმაზე, თუ როგორ უნდა განავითაროს ეს პროგრამა სკოლამ.	31%	20%	0
მშობლებს არ უნდოდათ, რომ ჩვენს სკოლას დაეწყო მრავალენოვანი განათლების პროგრამა.	5%	2%	0
ჩვენ არ გვგონია, რომ მრავალენოვანი განათლების პროგრამა უზრუნველყოფს განათლების უფრო მაღალ დონეს და გაზრდის ჩვენი სკოლის მოსწავლეებისათვის მომავალში სამუშაოს მოძებნის შანსს.	16%	11%	0

ჩვენ არ გვყავს საკმარისი მასწავლებლები, რომლებსაც შეუძლიათ ასწავლონ როგორც მშობლიურ, ასევე სახელმწიფო ენაზე.	13%	18%	16%
ჩვენ არ გავგაჩნია დამატებითი ფინანსური რესურსები, რომ დავიწყოთ მრავალენოვანი განათლების პროგრამა.	15%	0	7%
ჩვენს მასწავლებლებს არ გაუწეულიათ მომზადება ორენოვანი (ბილინგვური) სწავლების მეთოდოლოგიაზე.	27%	2%	25%

ფაქტორთა ჯგუფი, რომლებიც უკავშირდება სკოლებში არსებულ ადამიანურ რესურსებს (საგნობრივი მასწავლებლები, რომლებიც ფლობენ როგორც უმცირესობის, ასევე სახელმწიფო ენებს), როგორც ჩანს, მეორეა თავისი მნიშვნელობით იმ სკოლებისთვის, რომლებიც არ მონაწილეობენ მულტილინგვურ პროგრამებში.

მშობელთა კვლევის შედეგები

რას ფიქრობენ მშობლები მულტილინგვური განათლების თაობაზე?

ისევე, როგორც მასწავლებლები, მშობლებიც, საზოგადოდ, დადებითად არიან განწყობილნი მულტილინგვური განათლების მიმართ და აღიარებენ, რომ ეს პროგრამები ნამდვილად განუვითარებთ მათს შვილებს ორენოვან კომპეტენციებს და ისინი უკეთ შეძლებენ საზოგადოებაში ინტეგრირებას, შრომის ბაზარზე ადგილის დამკვიდრებას. ამას ის ფაქტიც მოწმობს, რომ მშობელთა 23 %-მა, განსაკუთრებით კი იმ კატეგორიამ, რომელთა განათლების

დონე შედარებით მაღალია, შემოხაზა ორენოვანი მოქალაქის ფაქტორი, როგორც მეორე არჩევანი.

მასწავლებლებთან შედარებით, მშობლებმა მეტი მხარდაჭერა გამოუცხადეს ბავშვის მშობლიურ ენაზე სწავლებას. თუმცა, აშკარაა მათი გაუცნობიერებლობა მეორე ენაზე სწავლების მიმართებაზე მოსწავლის აკადემიურ მოსწრებასთან: მათი უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ თუკი ბავშვმა მშობლიურ ენაზე არ ისწავლა, ვერ მიაღწევს მაღალ აკადემიურ შედეგებს.

განათლების დონის მიუხედავად, ორივე საკვლევი ჯგუფის მშობლებს სურთ, რომ მათი ბავშვები ორენოვნები იყვნენ (მშობლიური და სახელმწიფო ენები). საინტერესოა, რომ მეორე საკვლევი ჯგუფის მშობლებს სურთ, რომ მათი შვილი რაც შეიძლება სწრაფად დაეუფლოს სახელმწიფო ენას. 21 %-მა ეს ფაქტორი შემოხაზა, როგორც მე-3 არჩევანი.

ცხრილი №3. მშობლის მიერ სკოლის არჩევა

ფაქტორები:	უმნიშვნელოვანესი მიზეზი	მეორე უმნიშვნელოვანესი მიზეზი	მესამე უმნიშვნელოვანესი მიზეზი
ჩვენ არ გვაქვს საკმარისი ინფორმაცია მრავალენოვანი განათლების პროგრამაზე და იმაზე, თუ როგორ უნდა განავითაროს ეს პროგრამა სკოლამ	31%	20%	0

მშობლებს არ უნდოდათ, რომ ჩვენს სკოლას დაეწყო მრავალენოვანი განათლების პროგრამა	5%	2%	0
ჩვენ არ გვგონია, რომ მრავალენოვანი განათლების პროგრამა უზრუნველყოფს განათლების უფრო მაღალ დონეს და გაზრდის ჩვენი სკოლის მოსწავლეებისათვის მომავალში სამუშაოს მოძებნის შანსს	16%	11%	0
ჩვენ არ გვყავს საკმარისი მასწავლებლები, რომლებსაც შეუძლიათ ასწავლონ როგორც მშობლიურ, ასევე სახელმწიფო ენაზე	13%	18%	16%
ჩვენ არ გავგანხივებთ დამატებითი ფინანსური რესურსები, რათა დავიწყოთ მრავალენოვანი განათლების პროგრამა	15%	0	7%
ჩვენს მასწავლებლებს არ გაუწევიათ მომზადება ორენოვანი (ბლინგვური) სწავლების მეთოდოლოგიაზე	27%	2%	25%

როგორც ჩანს, სკოლის მიერ წარდგენილ პროგრამაში ენობრივი ფაქტორები უაღრესად მნიშვნელოვანია მშობელთა ორივე ჯგუფისათვის. ამ ფაქტორს, როგორც 1 არჩევანს, მშობელთა დიდი ნაწილი ანიჭებს უპირატესობას. იმდენად მნიშვნელოვანია ეს ფაქტორი, რომ მშობელთა ნაწილი მზად არის, საცხოვრებელი ადგილიდან მოშორებით მდებარე სკოლაში შეიყვანოს შვილი.

სურთ მშობლებს, რომ მათმა შვილებმა ისწავლონ მულტილინგვურ სკოლებში?

სომხურენოვან და აზერბაიჯანულენოვან მშობელთა 84%-მა, ასევე, რუსულენოვან მშობელთა 92%-მა გამოთქვეს მზადყოფნა, შეიყვანონ თავიანთი შვილები სკოლებში, სადაც მათ შესაძლებლობა ექნებათ, ისწავლონ როგორც მშობლიურ, ასევე სახელმწიფო ენებზე.

თუკი მოვახდენთ რეგიონების შედარებას, ქვემო ქართლში მშობელთა 76%-ს სურს, მათმა შვილებმა ისწავლონ მულტილინგვურ სკოლებში. თუმცა, 20% საერთოდ ვერ პასუხობდა ამ კითხვაზე. სამცხე-ჯავახეთში მშობელთა 87% უჭერს მხარს

მულტილინგვურ პროგრამებს. მხოლოდ 11%-მა ვერ გასცა პასუხი კითხვას.

ინფორმირებულნი არიან თუ არა მშობლები მულტილინგვური განათლების პროგრამების თაობაზე მათს სკოლაში ან მათი რაიონის სკოლებში?

მიუხედავად იმისა, რომ მშობლების მხრიდან საკმაოდ მაღალია სურვილი მულტილინგვურ პროგრამებში მათი შვილების ჩართვისა, იმავდროულად, ძალიან დაბალია მათი ინფორმირების ხარისხი სკოლის მიერ შემოთავაზებული არჩევანის თაობაზე: მშობელთა 67 %-მა იცოდა სკოლის მიერ პროგრამაში ჩართვის თაობაზე, თუმცა, 19 %-მა საერთოდ არაფერი იცოდა ამის შესახებ. საინტერესოა, რომ მხოლოდ 26 %-მა იცოდა, რომ მათი რაიონის სხვა სკოლაში მულტილინგვური პროგრამა არსებობს, მაშინ, როცა 40 %-ს არაფერი სმენოდა ამის შესახებ.

აღსანიშნავია, რომ ეუთოს ეროვნულ უმცირესობათა უმაღლესი კომისიის ოფისი კვლევისას ძირითად ყურადღებას უთმობდა ქვემო ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის სკოლებს - მით უფრო, რომ მულტილინგვური სკოლების მეტი წილი

სწორედ ამ რეგიონებში ამოქმედდა; ამიტომ საჭიროდ მივიჩნით, შეგვედარებინა

კვლევის შედეგად მიღებული ამ 2 რაიონის მონაცემები.

ცხრილი № 11. მშობელთა მიერ მღვ შეფასება ქვემო ქართლსა და სამცხე-ჯავახეთში.

	ქვემო ქართლი	სამცხე-ჯავახეთი
3.1. სთავაზობს თუ არა სკოლა, რომელშიც თქვენი ბავშვი სწავლობს, მრავალენოვანი განათლების პროგრამას, სადაც მოსწავლეებს შეუძლიათ ისწავლონ გაკვეთილი საგნები (მათემატიკა, საბუნებისმეტყველო საგნები, ხელოვნება, სპორტი და ა.შ.) ორ ან რამდენიმე ენაზე (მაგალითად, მშობლიურ და სახელმწიფო ენაზე)?	დიახ – 76% არ ვარ დარწმუნებული / არ ვიცი - 15%	დიახ - 60% არ ვარ დარწმუნებული / არ ვიცი - 33%
3.2. გსმენიათ თუ არა სხვა სკოლებზე თქვენს რაიონში, რომლებიც სთავაზობენ მრავალენოვანი განათლების პროგრამას, სადაც მოსწავლეებს შეუძლიათ ისწავლონ გაკვეთილი საგნები ორ ან რამდენიმე ენაზე (მაგალითად, მშობლიურ და სახელმწიფო ენაზე)?	არა - 41% არ ვარ დარწმუნებული / არ ვიცი -22%	არა - 35% არ ვარ დარწმუნებული / არ ვიცი - 54%

როგორც ჩანს, მშობლები დაინტერესებულნი არიან მღვ-თი, მაგრამ ძალიან მწირი ინფორმაცია აქვთ ამ პროგრამების გამოსადეგობაზე მათს რაიონებში. ასევე, შეიძლება დაგუშვათ, რომ მშობლები არ იყვნენ აქტიურად ჩართულნი თავის დროზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესში; ფაქტია, რომ მათი მოსაზრებანი არ ყოფილა გათვალისწინებული. საინფორმაციო სიმწირის ფაქტორი აშკარაა იმ გაურკვევლობის არსებობით მშობელთა შორის, რაც მღვ მიზნებსა და მშობლიური და მეორე (სახელმწიფო) ენის ურთიერთდამოკიდებულებას ეხება; შეიძლება დავასკვნათ, რომ მათი ინფორმირება მღვ პროგრამების შესახებ სათანადოდ არ მომხდარა.

დასკვნა

მთლიანობაში, მასწავლებლებიცა და, განსაკუთრებით - მშობლები, გამოხატავენ ძალიან დადებით დამოკიდებულებას ბილინგვური განათლების მიმართ; ეს დამოკიდებულება მეტ-ნაკლებად ყველა ეთნიკური ჯგუფის წარმომადგენლის მომცველია. ეთნიკური უმცირესობების

წარმომადგენელთა მშობლებს აგრეთვე სურვილი აქვთ, რომ მათმა შვილებმა შეისწავლონ სახელმწიფო ენა - ისინი ამაში ხედავენ შესაძლებლობას, რათა მათი შვილები უკეთ ინტეგრირდნენ საზოგადოებაში და შრომით ბაზარზე მეტ წარმატებებს მიაღწიონ.

მაგრამ ისიც უნდა ითქვას, რომ მრავალენოვანი განათლების მიზნები ბოლომდე მაინც არ არის გაცნობიერებული მშობლებისა და მასწავლებლების მხრიდან: განსაკუთრებით აწუხებთ მათ მშობლიურ და სახელმწიფო ენას (ქართულს) შორის ურთიერთ-მიმართების საკითხი ბილინგვური განათლების პროგრამებში... ისინი ხედავენ საფრთხეს, რომ სახელმწიფო ენის (როგორც სწავლების ენის) შემოტანამ სასკოლო სივრცეში არ გამოიწვიოს მოსწავლეთა კოგნიტური უნარების დაქვეითება და ხელი არ შეუშალოს მათ აკადემიურ წარმატებებში... როგორც ჩანს, ისინი მაინც გამოუცდელები არიან ამ მხრივ და მათი პროფესიული განვითარება აუცილებლად უნდა გაგრძელდეს.

ადამიანური რესურსების ნაკლებობა - ყველაზე კრიტიკული ფაქტორია, რომელიც გავლენას ახდენს სკოლების გადაწყვე-

ტილებზე - განახორციელონ თუ არა ბილინგვური განათლების პროგრამები. საქართველოში დიდი დეფიციტია ისეთი მასწავლებლებისა, რომლებსაც შეუძლიათ, 2 ენაზე (მშობლიურ და სახელმწიფო ენებზე) ჩაატარონ გაკვეთილები. აუცილებელია ისეთი პედაგოგების მომზადება, რომლებიც შეძლებენ საგნისა და მეორე ენის ინტეგრირებული სწავლების განხორციელებას, რაც სახელმწიფოს საშუალებას მისცემს, ფართოდ დანერგოს ქვეყნის საგანმანათლებლო სივრცეში მრავალენოვანი განათლება.

თუმცა, ყველა სკოლისათვის, თუნდაც რომ მათ გააჩნდეთ გარკვეული რესურსები, საჭიროა ინფორმაციის მიწოდება, თუ როგორ დაიწყო ეს პროცესი და განავითარონ არსებული

პროგრამები. ეს ფაქტორი უაღრესად მნიშვნელოვანია გადაწყვეტილების მისაღებად, განახორციელონ თუ არა ბილინგვური განათლების პროგრამები ამ სკოლებში

ეს კი იმას გულისხმობს, რომ დიდი ძალისხმევა უნდა ჩაიდოს ყველა დაინტერესებული ინსტიტუციისა და პირების მხრიდან, რათა სკოლის მმართველობასა და მშობლებს მიაწოდონ სრულყოფილი ინფორმაცია მრავალენოვანი განათლების მიზნებსა და მეთოდებზე. ამასთან, საჭიროა აქტივობების გაძლიერება სახელმწიფოს მხრიდან იმ მასწავლებლებისთვის, რომლებიც ჩართულნი არიან ბილინგვური განათლების პროგრამაში ან გამოთქვენ ამ პროგრამაში მონაწილეობის სურვილი.

Marina Gurbo

*Education policy expert, OSCE/High Commissioner on National Minorities
marina.gurbo@earthlink.net*

Multilingual education in Georgia: what do teachers and parents know and think about that?

ABSTRACT

In 2010, 40 schools in Georgia started a pilot of multilingual education (MLE) programmes¹. The pilot of the multilingual education programmes is a part of the comprehensive Multilingual Education policy, which was approved by the Ministry of Education and Science in 2009. In order to answer the question- what is the current attitude of the teachers and parents in national minorities' schools and schools that implement multilingual education programmes towards multilingual education, the Ministry of Education and Science, with the support of the OSCE/High Commissioner for the National Minorities, and together with the European Center for Minority Issues, Caucasus, conducted a survey of teachers and parents in 25 schools.

¹ Here a multilingual education programme is defined as a school level programme, where several subjects can be taught and learnt in two or more languages.